

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10. Vtrum requiratur aliquis qui teneat confirmandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

ARTICVLVS XI.

Utrum solus episcopus hoc sacramentum conferre possit.

mo in seipso confirmatur, pertinet ad cor, secundum illud d. pal. 103. Panis cor hominis confirmet: sed ad sacramentum confirmationis requiritur signum fortitudinis ad alios, & ideo exhibetur in fronte.

AD TERTIVM dicendum, quod hoc sacramentum datur ad libere confitendum, non autem ad confitendum simpliciter: quia hoc fit etiam in baptismo, & ideo non debet dari in ore, sed in fronte, ubi apparent signa passionum, quibus libera confessio impeditur.

ARTICVLVS X.

Utrum ille qui confirmatur, debeat teneri ab alio.

AD DECIMVM sic proceditur. Vt quod ille qui confirmatur, non debeat ab alio teneri ad confirmationem. Hoc enim sacramentum non solum pueris, sed etiam adultis exhibetur. Adulti autem per se ipsos stare possunt, ergo ridiculum est, quod ab alio teneantur.

¶ Præterea. Ille, qui iam est de ecclesia, liberum habet accessum ad ecclesiam principem, qui est episcopus: sed hoc sacramentum (sicut dictum est) non exhibetur nisi baptizato, qui iam est membrum ecclesie. Vt ergo, quod non debeat per alium exhiberi episcopo, ad hoc sacramentum recipiendum.

¶ Præterea. Hoc sacramentum datur ad robur spirituale: quod magis viget in viris, quam in mulieribus, secundum illud Prouerb. vlt. Mulierem fortem quis inueniet? ergo ad minus mulier non debet tenere uirum ad confirmationem.

SED CONTRA est, quod Inno. Papa* dicit, & habetur in Decret. 39. q. 4. si quis ex coniugio filium aut filiam alterius, de sacro fonte suscepit, aut ad chrisma tenuerit, &c. ergo sicut requiritur quod aliquis baptizatum de sacro fonte leuet, ita debet aliquis teneri ad sacramentum confirmationis accipiendum.

RESPON. Dicendum, quod (sicut dictum est) hoc sacramentum exhibetur homini ad robur pugnae spiritualis: sicut autem aliquis de nouo natus, indiget instructore in his, quae pertinent ad conseruationem vitae (secundum illud Heb. 12. patres quidem carnis nostrae habuimus cruditores, & reuerbamur eos) ita illi, qui assumuntur ad pugnam, indigent eruditoribus a quibus instruuntur de his, quae pertinent ad modum certaminis. & ideo in bellis materialibus constituuntur duces & centuriones, per quos alii gubernentur. & propter hoc etiam ille, qui accepit hoc sacramentum, ab alio tenetur, quasi per alium in pugna spirituali erudiendus: similiter etiam, quia per hoc sacramentum confertur homini perfectio spiritualis aetatis (sicut dictum est) ideo ille, qui ad hoc sacramentum accedit, sustentatur, quasi adhuc spiritualiter imbecillis & puer.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod licet ille qui confirmatur, sit adultus corporaliter: nondum tamen est adultus spiritualiter.

AD SECUNDVM dicendum, quod licet baptizatus sit effectus membrum ecclesie: nondum tamen est ascriptus militiae Christiane, & ideo episcopo tamquam duci exercitus, per alium exhibetur iam militiae Christianae ascriptum: non enim debet alium ad confirmationem tenere, qui nondum est confirmatus.

AD TERTIVM dicendum, quod (sicut dicitur Colof. 3.) in Christo Iesu non est masculus & foemina, & ideo non differt utrum masculus, uel foemina teneat aliquem in confirmatione.

AD VNDECIMVM sic proceditur. Vt quod non solum episcopus hoc sacramentum conferre possit. Greg.* enim scribens Ianuario episcopo dicit: peruenit ad nos, quosdam scandalizatos fuisse, quod presbyteros chrisma tangere eos, qui baptizati sunt, prohibuimus, & nos quidem secundum veterem usum nostrae ecclesiae fecimus: sed si omnino hac de re aliqui contristantur, ubi episcopi desunt, ut presbyteri etiam in frontibus baptizatos chrisma tangere debeant, concedimus: sed illud quod pertinet ad necessitatem sacramentorum, non est propter uitandum scandalum immutandum, ergo uidetur quod non sit de necessitate huius sacramenti, quod ab episcopo conferatur.

¶ Præterea. Sacramentum baptismi videtur maioris efficaciae, quam sacramentum confirmationis: quia per baptismum fit plena remissio peccatorum, & quantum ad culpam, & quantum ad penam, quod non fit in hoc sacramento: sed simplex sacerdos ex suo officio potest tradere sacramentum baptismi, & in necessitate quilibet etiam non ordinatus potest baptizare, ergo non est de necessitate huius sacramenti, quod ab episcopo conferatur.

¶ Præterea. Summitas capitis, ubi secundum medicos est locus rationis, s. particularis (quae dicitur virtus cogitativa) est nobilior fronte, ubi est locus imaginatiuae uirtutis: sed simplex sacerdos potest baptizatos ungere chrisma in vertice, ergo multo magis potest eos chrisma signare in fronte, quod pertinet ad hoc sacramentum.

SED CONTRA est, quod Euseb. Papa dicit, * Manus impositionis sacramentum magna ueneratione tenendum est, quod ab alijs perfici non potest, nisi a summis sacerdotibus: nec tempore apostolorum ab alijs, quam ab ipsis apostolis legitur aut scitur peractum esse: nec ab alijs, quam qui eorum locum tenent, unquam perfici, aut fieri debet: nam si aliter praesumptum fuerit, irritum habeatur & vacuū, nec inter ecclesiastica unquam reputabitur sacramenta. est igitur de necessitate huius sacramenti, quod dicitur sacramentum manus impositionis, quod ab episcopo tradatur.

RESPON. Dicendum, quod in quolibet opere ultima consumatio supremæ arti, aut uirtuti reseruat: sicut preparatio materiae pertinet ad inferiores artifices, superior autem dat formam: supremus autem est ad quem pertinet usus, qui est finis artificiorum, & epistola, quae a notario scribitur, a Domino papa signatur. Fideles autem Christi sunt quoddam diuinum opus (secundum illud 1. ad Cor. 3. Dei edificatio estis) sunt etiam quasi quaedam epistola, spiritu Dei scripta, sicut dicitur secunda Corinthio. 3. Hoc autem confirmationis sacramentum, est quasi ultima consumatio sacramenti baptismi: ita scilicet quod per baptismum edificatur homo in domum spirituale, & conscribitur quasi quaedam spiritualis epistola: sed per sacramentum confirmationis, quasi domus edificata dedicatur in templum Spiritus sancti, & quasi epistola conscripta signatur signo crucis, & ideo collatio huius sacri episcopi, qui obtinent summam potestatem in ecclesia: sicut & in primitiua ecclesia, per impositionem manus apostolorum, quorum vicem gerunt episcopi, plenitudo Spiritus sancti dabatur, ut habetur

4. diff. 7. q. 3. art. 1. q. 2. Et diff. 13. q. 1. art. 1. q. 2. Et diff. 25. q. 1. art. 1. cor. Et 2. cont. 60. Et quod 10. ar. 7. Lib. 3. epist. 260.

Epist. 3. de episcopo, ubi dicitur, & habetur de consecr. ca. 1. Manu impositionis.

1. ad Cor. 3.

1. ad Cor. 3.

Art. 1. q. 2. Et diff. 13. q. 1. art. 1. q. 2. Et diff. 25. q. 1. art. 1. cor. Et 2. cont. 60. Et quod 10. ar. 7. Lib. 3. epist. 260.

Art. 1. q. 2. Et diff. 13. q. 1. art. 1. q. 2. Et diff. 25. q. 1. art. 1. cor. Et 2. cont. 60. Et quod 10. ar. 7. Lib. 3. epist. 260.

Art. 1. q. 2. Et diff. 13. q. 1. art. 1. q. 2. Et diff. 25. q. 1. art. 1. cor. Et 2. cont. 60. Et quod 10. ar. 7. Lib. 3. epist. 260.